

A N T

I S K T I D S K R I F T

OM MANA
TIDIGARE NUMMER
KÖP I HANDELN
PRENUMERERA PÅ MANA
KONTAKTA OSS

Sök ...

HEM
KULTUR

TEMAN
BLOGG

INRIKES

UTRIKES

Debatt

TEMAN

ORTEN SLÅR TILLBAKA

PERSPEKTIV

DIN MAMMA

Debatt: SVT understödjer rasism mot asiater

INRIKES

TEXT: Debatt

Tobias Hübinette och Lisa Wool-Rim Sjöblom menar att det är dags för SVT att sluta hylla Killinggängets "gulinghumor".

Varje år den 29 maj uppmärksammas ett av den samtida populärkulturens och den svenska humorhistoriens mest odödliggjorda och klassiska nummer, nämligen sketchen "Mina sjungande ko-l-eanska adoptivpä-l-on" som Killinggänget uruppförde i SVT-programmet *Nilecity* 1995. Datumet är ett rent nonsensdatum samtidigt som det råkar vara Killinggänget-medlemmen Andres Lokkos födelsedag: i den så populära sketchen är det tänkt att de två karaktärer som ska föreställa två koreanska adoptivföräldrar likt robotar eller maskiner ska kunna en sång per datum, d v s 365 sånger, men i praktiken framkommer det att de nog bara kan en sång kopplad till den 29 maj, vilken är Lou Reeds *Walk on the Wild Side*, alternativt att den adopterade sonen vill att de just ska sjunga den sången. Sketchen har blivit så folkkär att människor själva kan iscensätta den på middagar, partyn och sociala sammankomster, och gärna just den 29 maj, förutom att den regelbundet repriseras och uppförs på olika scener. Dessutom uppmärksammas sketchen varje år på och via olika digitala forum och plattformar just den 29 maj, då nya hyllande kommentarer och inlägg postas på bl a på Youtube.

Eftersom programmet *Nilecity* firar 20-årsjubileum i år, vilket SVT uppmärksammar på olika sätt under året, tweetade SVT Play ut ett klipp av sketchen till sina 23 000 följare i äkta "fanservice åt svenska

folket”-stil såsom sig bör för ett public företag som SVT på förmiddagen den 29 maj med det glada tillropet ”Glad 29:e maj! #nilecity”, och hela sketchen sändas på kvällen samma dag i SVT1-programmet *Roliga timmen* på bästa sändningstid under fredagsmyset, och avsnittet repriserades också dagen därpå.

”Mina sjungande ko-l-eanska adoptivpä-l-on” har sin egen förhistoria som upphovsmannen Henrik Schyffert själv har berättat om i ett radioprogram. Delar av den legendariska komikergruppen Killinggänget ska ha haft osannolikt kul åt en adopterad koreansk man som sjöng karaoke och bl a just sången *Walk on the Wild Side* på en Finlandsfärjafärd, och dagen därpå skrev gänget sketchen där en vit pojke som kallas Lol Tolhurst, spelad av Robert Gustafsson, har adopterats av två koreaner spelade av Johan Rheborg och Henrik Schyffert, och vilka är utstyrda i päronmunderingar för att understryka att de just är föräldrar. De båda koreanska adoptivföräldrarna sjunger sedan Lou Reeds sång med en mycket grov ”asiatisk” accent (”Take a walk on the wassa...”), kan inte skilja på ”r” och ”l”, kisar överdrivet med ögonen och ser ut att ha så kallade ”buckteeth”. Det som har skrivit in numret i den svenska humorhistoriens egen moderna kanon är just kombinationen av klassisk så kallad ”gulinghumor” genom användandet av några av de mest kända rasstereotyperna av asiater och den omvända adoptivfamiljssituationen som utgår från en transfobisk transrashumor: Vad skulle hända om en vit svensk adopterades av två koreanska föräldrar?

Bortsett från att förhistorien till sketchen rimmar illa med dess innehåll mot bakgrund av att alla landets 10 000 adopterade koreaner talar svenska flytande och säkerligen inte bryter eller har svårt att skilja mellan "r" och "l", och trots att en av medlemmarna i Killinggänget själv har en syster som är adopterad från Korea, så är "Mina sjungande ko-l-eanska adoptivpä-l-on" inget annat än ett hån mot landets alla 55 000 utlandsadopterade och alla 180 000 asiater inklusive deras anhöriga. Vad är det egentligen som är så kul med adopterade liksom med en "omvänd" adoptivfamilj? Och vad är det som är så kul med asiater?

Henrik Schyffert, som idag är känd för att vara antirasist, delade själv SVT-klippet på sin Facebook-fansida den 29 maj, som inom ett dygn genererade hela 6412 gillanden, 1487 delanden samt 779 kommentarer, varav i praktiken samtliga var odelat positiva. Dessutom fortsätter både Schyffert och Robert Gustafsson att driva med asiater än idag och därmed hålla den stolta svenska "gulinghumor"-traditionen med anor från Verner Ölund, Astrid Lindgren, Monica Zetterlund, Evert Taube och Povel Ramel levande in i våra dagar.

Den "gulinghumor" och det förakt för asiater som

”Mina sjungande ko-l-eanska adoptivpä-l-on” uttrycker på ett närmast övertydligt sätt fortsätter att masspridas genom allehanda konstformer, medier och kanaler, och plågar alla oss svenska asiater i vår vardag när icke-asiater, tyvärr både vita och icke-vita svenskar, ibland vid blotta anblicken av oss kan börja peka på, flina och ropa nedsättande tillmälen åt oss vid de mest oväntade tillfällen. Det finns här klara paralleller till den antisemitiska humorn som liksom ”gulinghumorn” var mer eller mindre fullständigt vardagligfierad under första hälften av 1900-talet, och som också uppfattades som en slags folklig ”sparka uppåt”-humor och riktades mot judars kroppar på ett synnerligen illvilligt och nidbildaartat sätt.

Men till skillnad från den antisemitiska humorn dyker förlöjligande och förminskande skämt om asiaters utseenden och beteenden upp om och om igen i radio och teve, i tidningar och tidskrifter, i reklam- och spelfilmer, i digitala medier och på internet och i shower och scenkonstföreställningar, och de sägs vara både harmlösa, ”positivt” exotiserande och nästan lite ”gulliga” förutom att de har utvecklats till en slags obligatorisk stapelgenre inom den samtida svenska humorvärlden och populärkulturen. Att denna ”gulinghumor” är så folkkär just i Sverige blir dessutom desto märkligare mot bakgrund av alla de tiotusentals vita svenskar som har adopterat asiatiska barn och gift sig med asiatiska kvinnor: faktum är att inget annat folk i västvärlden proportionellt sett har adopterat och gift sig med så många asiater som just svenskarna.

Problemet är dock att för alla oss asiater, och särskilt för alla oss adopterade asiater som är

uppväxta här i Sverige, är de rasstereotyper som "gulinghumorn" bygger på och levandegör i princip de enda tillgängliga representationerna som finns att tillgå för oss att spegla oss i i dagens Sverige. Tänk efter själv: hur många asiater har du sett i en svensk teve-serie, teaterpjäs eller spelfilm? Och hur många asiatiska skådespelare, musiker, artister eller komiker i Sverige kan du räkna upp?

Det är ett statistiskt faktum att under de senaste 20-30 åren har långt fler vita svenskar som har iscensatt asiater i yellowface-utstyrelse såsom Jarl Borssén, Björn Skifs, Åke Cato, Sven Melander, Carola Häggkvist, Mi Ridell, Johannes Brost, Anders Lundin, Sissela Kyle, Robert Gustafsson, Henrik Schyffert, Johan Rheborg m fl m fl varit synliga i svensk teve, i svensk film och på svenska scener än det motsvarande antalet svenska asiater. Tyvärr verkar ingenting peka mot en förändring på denna front: Den svenska "gulinghumorn" är minst lika folkkär som aldrig förr, och även i vänster- och antirasistsammanhang kan denna rashumor visa sitt fula tryne i form av exempelvis vänsterradikala och frigjorda pjäser som uppförs av fria teatergrupper.

SVT:s senaste hyllning till och sändning av "adoptivpä-l-on"-sketchen bidrar till att fortsätta att spä på föraktet och vardagsrasismen mot alla oss svenska asiater. Allt detta rimmar illa med det antirasistiska mångfaldsarbete som SVT nyligen så stolt har sjösatt med buller och bång, och som till och med har erhållit kritik från borgerligt håll för att vara alltför radikalt.

Tobias Hübinette, docent och forskare i kritiska ras- och vithetsstudier, och adopterad från Korea

Lisa Wool-Rim Sjöblom, illustratör och
serietecknare, och adopterad från Korea

Debatt.
